Pravna pomoč

Romunija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:
(a) plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);
(b) plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;
(c) plačilo dela sodnega izvršitelja;
(d) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.
Kadar se državna pravna pomoč zagotovi državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:
(a) stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, pri čemer se za s tem povezane predložene ali prejete zahtevke in dokumente ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;
(b) storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;
(c) potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.
Upravičenec, ki izpolnjuje zahteve iz vprašanja 3, je upravičen tudi do povračila plačila nagrade mediatorju, če dokaže, da je pred začetkom sodnega postopka spor poskušal rešiti v postopku mediacije, ali če zahteva mediacijo po začetku postopka, vendar pred prvim narokom.
Državna pravna pomoč se lahko ločeno ali skupaj zagotovi v kateri koli od navedenih oblik. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presegati najvišje ravni, ki ustreza 12 nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila vloga za pomoč vložena.
(členi 6, 7, 20 in 44 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Državna pravna pomoč je oblika pomoči, ki jo dodeli država, da bi se zagotovila pravica do poštenega sojenja in enak dostop do pravnega varstva zaradi uveljavljanja določenih pravic ali pravnih interesov s pravnimi sredstvi, vključno z izvrševanjem sodnih odločb ali drugih izvršilnih naslovov.
(člen 1 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Za državo pravno pomoč lahko zaprosi vsaka fizična oseba, ki ne zmore plačati sodnih stroškov določenih postopkov ali stroškov pravnega svetovanja za zavarovanje pravice ali pravnega interesa na sodišču, ne da bi bilo s tem ogroženo njeno preživljanje ali preživljanje njene družine.
Družina pomeni zakonce, otroke ali druge potomce do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, in otroke ali druge potomce, starejše od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni. Za družinskega člana se šteje tudi oseba, ki živi v istem stalnem ali začasnem prebivališču ali skupnem gospodinjstvu s prosilcem, njegovimi otroki ali drugimi potomci do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, ter otroki ali drugimi potomci, starejšimi od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni.
Do državne pravne pomoči so upravičene osebe, katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 500 RON. V tem primeru zneske, ki se štejejo za državno pravno pomoč, v celoti plača država. Če povprečni neto dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 800 RON, plača država polovico zneskov, ki se štejejo za državno pravno pomoč. Zneski, ki pomenijo dohodkovne pragove in najvišji prag, ki se lahko dodeli kot državna pravna pomoč, se lahko spremenijo s sklepom vlade.
Državna pravna pomoč se lahko dodeli tudi v drugih primerih, in sicer sorazmerno s potrebami prosilca, če bi mu dejanski ali ocenjeni stroški postopka verjetno omejevali učinkovit dostop do pravnega varstva, tudi zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici, v kateri ima prosilec stalno prebivališče ali običajno prebiva, in v Romuniji.
Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo redni dohodki, kot so plače, nadomestila, honorarji, rente, najemnine, dobiček iz trgovanja ali samozaposlitve in podobno, ter dolgovani zneski, ki se redno plačujejo, kot so najemnine in preživninske obveznosti.
Državna pravna pomoč se dodeli neodvisno od premoženjskega stanja prosilca, če je pravica do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči s posebnim zakonom določena kot zaščitni ukrep glede na posebne okoliščine, kot so manjšine, invalidnost, določen status in podobno. V tem primeru se državna pravna pomoč dodeli, ne da bi bilo izpolnjeno merilo glede dohodkov, vendar le za zavarovanje ali priznanje določenih pravic ali pravnih interesov, ki izhajajo iz posebnih okoliščin ali so povezani s temi okoliščinami, ki v skladu z zakonodajo utemeljujejo priznanje pravice do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči.
Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.
(členi 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 in 50 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Državna pravna pomoč, ki jo določa ta nujna uredba vlade, se dodeli v civilnih, gospodarskih, upravnih in delovnopravnih zadevah, v zadevah na področju socialne varnosti ter v drugih zadevah, razen kazenskih.
(člen 3 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V zadevah v zvezi s pravno pomočjo ni urejen poseben postopek za nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vloge za državno pravno pomoč, vložene v skladu s tem poglavjem, se pripravijo v skladu z obrazcem vloge iz Priloge, ki je sestavni del navedene nujne uredbe (*člen 49 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*).

OBRAZEC

vloge za pravno pomoč v drugi državi članici Evropske unije

Navodila:

1. Pred izpolnjevanjem obrazca pazljivo preberite ta navodila.
2. Oseba, ki izpolnjuje vlogo, mora navesti vse podatke, ki se zahtevajo v tem obrazcu.
3. Zaradi netočnih, neustreznih ali nepopolnih podatkov lahko nastane zamuda pri obravnavi vloge.
4. Z vključitvijo lažnih ali nepopolnih podatkov v vlogo lahko nastanejo pravne posledice in vloga za pravno pomoč se lahko zavrne; zoper vas se lahko poda tudi kazenska ovadba.
5. Priložite vsa dokazila.
6. Opozarjamo vas, da ta vloga ne vpliva na rok, ki ga je treba upoštevati za začetek sodnega postopka.
7. Navedite datum in podpišite vlogo.

A1. Osebni podatki prosilca

Priimek in ime .....

Datum in kraj rojstva .....

Osebna številka .....

Naslov (stalno ali začasno prebivališče) .....

.....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

A2. Osebni podatki zakonitega zastopnika (starši, skrbnik, upravitelj itd.), kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec zakonitega zastopnika)

Priimek in ime .....

Datum in kraj rojstva .....

Osebna številka .....

Naslov .....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

A3. Osebni podatki prosilčevega odvetnika, kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec že odvetnika)

Priimek in ime .....

Naslov .....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

B. Podatki o sporu, v katerem prosite za pravno pomoč

Priložite kopije vseh dokazil.

B1. Narava spora (razveza zakonske zveze, zaposlitev itd.)

K2 Vrednost spora, če jo je mogoče izraziti v denarju, in valuta, v kateri je izražena vrednost spora

K3 Opis položaja, za rešitev katerega prosite za državno pravno pomoč (vključno s pristojnim sodiščem, datumom obravnave, dokazi itd.)

C. Podrobnosti o postopku

Priložite kopije vseh dokazil.

C1. Vaš sedanji ali prihodnji položaj v postopku (tožnik ali toženec)

Opišite predmet zahtevka, vloženega v obravnavo .....

.....

Ime in kontaktni podatki nasprotne stranke .....

.....

C2. Posebni razlogi za nujno ukrepanje v zvezi s to vlogo, kjer je primerno

C3. Navedite stroške, ki naj bi bili zajeti z vlogo (označite s križcem):

_
|_| (a) pomoč odvetnika;

_
|_| (b) plačilo stroškov izvedenca;

_
|_| (c) plačilo stroškov prevajalca ali tolmača, katerega storitve so se uporabljale med postopkom;

_
|_| (d) plačilo dela sodnega izvršitelja;

_
|_| (e) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka in/ali varščin, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

C4. Navedite, ali prosite za državno pravno pomoč za pridobitev:

_
|_| pomoči odvetnika v okviru zunajsodnih postopkov

_
|_| pomoči odvetnika pred začetkom sodnih postopkov

_
|_| pomoči odvetnika (svetovanje in/ali zastopanje) v okviru začetih sodnih postopkov. V tem primeru navedite:

– opravilno številko

– datume narokov

– naziv sodišča

– naslov sodišča

_
|_| pomoči odvetnika pri vložitvi pravnega sredstva zoper sodno odločbo. V tem primeru navedite:
– naziv sodišča
– datum sodne odločbe
– razlog prošnje za pomoč
– pritožbo zoper sodno odločbo

_
|_| pomoči odvetnika v izvršilnih postopkih. V tem primeru navedite:
– naziv sodišča
– datum sodne odločbe ali datum izdaje drugega izvršilnega naslova.

C6. Navedite, ali imate kakršno koli obliko zavarovanja ali druge pravice in sredstva, s katerimi lahko v celoti ali delno krijete stroške postopka.
Če je odgovor pritrdilen, navedite podrobnosti: .....
.....
.....

D. Družinski status

_____
Koliko oseb živi v vašem gospodinjstvu? |_____|
Navedite, v kakšnem razmerju ste z njimi

Priimek in ime	Razmerje do prosilca (za mladoletnike)	Datum rojstva oseba od prosilca?	Ali je ta oseba finančno odvisna od prosilca?	Ali je prosilec finančno odvisen od te osebe?
			_ |_|	_ |_|
			_ |_|	_ |_|

Ali obstaja oseba, ki je od vas finančno odvisna, vendar ne živi z vami?

Priimek in ime	Razmerje do prosilca (za mladoletnike)	Datum rojstva

Ali ste vi finančno odvisni od osebe, ki ne živi z vami?

Priimek in ime	Razmerje do prosilca

E. Podatki o premoženjskem stanju
Navedite vse podatke o vas, vašem zunajzakonskem partnerju ali zakoncu, vseh osebah, ki so od vas finančno odvisne, ali po potrebi vseh osebah, od katerih ste vi finančno odvisni.
Če od osebe, od katere ste finančno odvisni in ki ne živi z vami, poleg preživnine prejemate še druge finančne prejemke, jih navedite v oddelku E.1 „Drugi prihodki“.
Če zagotavljate finančno pomoč osebi, ki ni od vas finančno odvisna in ne živi z vami, navedite to v oddelku E.3 „Drugi stroški“.
Priložite vsa dokazila o zgoraj opisanih položajih.
Navedite valuto, v kateri izražate denarne vrednosti v preglednici, če so izražene v valuti, ki ni RON.

E.1. Podatki o mesečni dohodek	I. prosilcu	II. zakoncu ali zunajzakonskem partnerju	III. vzdrževanih osebah podpirajo prosilca	IV. ki
Plače, nadomestila:				

|_____|_____|_____|_____|_____|
Poslovni dobiček: | | | | |
|_____|_____|_____|_____|_____|
Pokojnine: | | | | |
|_____|_____|_____|_____|_____|
Dohodki: | | | | |
|_____|_____|_____|_____|_____|
|Prejemki |
|države: |
|_____|
1. nadomestila:				
_____	_____	_____	_____	_____
2. denarno nadomestilo za brezposelnost				
in socialni				
prejemki:				
_____	_____	_____	_____	_____
Dohodek iz				
oddajanja				
določenega				
premičnega ali nepremičnega premoženja v najem:				
_____	_____	_____	_____	_____
Drugi dohodki:				
_____	_____	_____	_____	_____
SKUPAJ:				
_____	_____	_____	_____	_____

_____

E.2. Vrednost	I. Prosilec	II. Zakonec ali	III. Vzdrževane	IV. Osebe
premoženja		zunajzakonski partner	osebe	ki
				podpirajo
				prosilca
_____	_____	_____	_____	_____
Stavba, v kateri				
živite:				
_____	_____	_____	_____	_____
Druga stavba:				
_____	_____	_____	_____	_____
Zemljišče:				
_____	_____	_____	_____	_____
Prihranki:				
_____	_____	_____	_____	_____
Delnice:				
_____	_____	_____	_____	_____
Motorna vozila:				
_____	_____	_____	_____	_____
Drugo premoženje:				
_____	_____	_____	_____	_____
SKUPAJ:				
_____	_____	_____	_____	_____

_____

E.3. Mesečni	I. Prosilec	II. Zakonec ali	III. Vzdrževane	IV. Osebe
stroški		zunajzakonski partner	osebe	ki podpirajo
				podpirajo
				prosilca
_____	_____	_____	_____	_____
Davki:				
_____	_____	_____	_____	_____
Prispevki za				
socialno varnost:				
_____	_____	_____	_____	_____
Lokalni davki:				
_____	_____	_____	_____	_____
Stroški				
hipotekarnega kredita:				
_____	_____	_____	_____	_____
Najemnina in stanovanjski				
stroški:				
_____	_____	_____	_____	_____
Stroški				

izobraževanja:				
_____	_____	_____	_____	_____
Izobraževanje				
Stroški za				
nego in varstvo otrok:				
_____	_____	_____	_____	_____
Obroki:				
_____	_____	_____	_____	_____
Odplačilo				
posojil:				
_____	_____	_____	_____	_____
Preživnina, ki se na podlagi pravne obveznosti				
plačuje				
drugim osebam:				
_____	_____	_____	_____	_____
Drugi stroški:				
_____	_____	_____	_____	_____
SKUPAJ:				
_____	_____	_____	_____	_____

Pri svoji časti izjavljam, da so navedeni podatki resnični in popolni, ter se zavezujem, da bom vsako spremembo premoženjskega stanja nemudoma sporočil pristojnemu organu, ki obravnava vlogo.

V .....

Datum .....

Podpis .....

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prošnja za državno pravno pomoč se izrazi pisno in vključuje navedbe predmeta in narave postopka, v katerem se prosi za pravno pomoč, identitete, osebne številke, prebivališča in premoženjskega stanja prosilca in njegove družine, k čemur se priložijo dokazila o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih. Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Sodišče lahko zahteva pojasnila in dokazila od strank ali pisne informacije od pristojnih organov.

Zunajsodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena pri vsaki odvetniški zbornici, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih.

Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Prosilec dokaže svoje premoženjsko stanje zlasti z naslednjimi dokumenti:

potrdilom o dohodku prosilca in drugih družinskih članov;

družinsko knjižico in po potrebi rojstnimi listi otrok;

po potrebi potrdilom o invalidnosti prosilca ali otroka;

častno izjavo, iz katere izhaja, da prosilec in njegovi družinski člani ne prejemajo dodatnega dohodka;

častno izjavo glede premoženja prosilca in njegovih družinskih članov;

častno izjavo, s katero prosilec in/ali drugi od staršev izjavlja(-ta), da otrok ni zaupan ali nameščen v varstvo in vzgojo pri drugem pooblaščenem zasebnem organu ali javni službi ali kateri koli pravni osebi;

potrdilom pristojnih organov o obdavčljivem premoženju na ime prosilca ali po potrebi na ime drugih družinskih članov;

drugimi dokumenti, ki se zahtevajo za uveljavitev pravice do pravne pomoči v skladu z zakonodajo.

(*člen 14 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za državno pravno pomoč se naslovi na pristojno sodišče, ki obravnava zadevo, v kateri se prosi za pravno pomoč; če se za državno pravno pomoč zaprosi zaradi izvršitve sodne odločbe, je za vlogo pristojno izvršilno sodišče. Če pristojnega sodišča ni mogoče določiti, o vlogi odloči okrožno sodišče, na območju katerega ima prosilec stalno ali začasno prebivališče.

Če se za državno pravno pomoč zaprosi v že začetem sodnem postopku, o vlogi za tako pomoč po potrebi odloči odbor, pristojen za odločanje o glavni prošnji.

Državna pravna pomoč se dodeli kadar koli med postopkom, od dneva, ko je zainteresirana stran vložila vlogo, in se zagotavlja skozi celotno stopnjo postopka, na kateri je bilo zanjo zaprošeno. Vloga za državno pravno pomoč je oproščena kolkovine.

Državna pravna pomoč za vložitev pravnega sredstva se lahko odobri na podlagi nove vloge. Vloga za državno pravno pomoč za vložitev pravnega sredstva se naslovi na sodišče, zoper sodbo katerega se je treba pritožiti v roku za vložitev pritožbe, po nujnem postopku pa jo obravnava drug odbor, kot je zadevo obravnaval po vsebini.

Rok za vložitev pritožbe se z vložitvijo vloge za državno pravno pomoč prekine le enkrat, če prosilec vloži dokazila v desetih dneh. Nov rok za vložitev pritožbe začne teči z dnem pošiljanja sklepa, s katerim je odločeno o vlogi za državno pravno pomoči ali po potrebi vlogi za revizijo v smislu ugoditve ali zavrnitve.

Če je vlogi za državno pravno pomoč ugodeno, sodišče sklep nemudoma pošlje prosilcu in odvetniški zbornici. Odvetniška zbornica mora v 48 urah imenovati odvetnika, ki ima pravico do zastopanja pred katerim koli pritožbenim sodiščem, odvisno od primera. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prosilcu sporočijo v 48 urah. Z dnem imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe.

Zunajsodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena pri vsaki odvetniški zbornici, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih.
Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.
Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.
(*členi 11, 12 in 13 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vloži zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.
Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.
Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.
(*člen 15 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.
Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.
Pomoč odvetnika je lahko tudi zunajsodna pomoč in zajema svetovanje, vlaganje zahtevkov, predlogov ali uradnih obvestil ali začetek drugih takih sodnih postopkov ter zastopanje strank pred javnimi organi ali institucijami, ki niso pravosodni organi ali organi s sodnimi pristojnostmi, da bi se zagotovilo uveljavljanje določenih pravic ali pravnih interesov. Z zunajsodno pomočjo se morajo prosilcu v skladu z veljavnimi pravnimi določbami zagotoviti jasne in dostopne informacije o pristojnih institucijah ter po možnosti o zakonskih zahtevah, rokih in postopkih za priznanje, podelitev in uveljavljanje pravice ali interesa, kot to zahteva prosilec. Zunajsodna pomoč se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen.
Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.
Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.
Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirna nagrada, do katere so upravičeni. Sodišče določi dokončno nagrado po opravljeni storitvi, za katero je bila plačana okvirna nagrada.
Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila dela sodnega izvršitelja, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirno plačilo, do katerega je upravičen, ki je odvisno od zapletenosti zadeve na zadevni datum. Vloga in sklep o odobritvi se čim prej pošljeta krajevni zbornici sodnih izvršiteljev na območju krajevne pristojnosti zadevnega sodišča. Odbor krajevne zbornice sodnih izvršiteljev mora v treh dneh imenovati sodnega izvršitelja, ki mu pošlje ustrezni sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik mora o imenu imenovanega sodnega izvršitelja obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko sam zahteva imenovanje določenega sodnega izvršitelja s krajevno pristojnostjo.
Ko sodni izvršitelj dokonča svoje naloge v skladu z zakonodajo in predpisi, sodišče na njegovo zahtevo določi končno plačilo, ki je odvisno od zapletenosti zadeve in količine opravljenega dela, v okviru tarif, določenih z zakonom.
Če se ugodi vlogi za dodelitev sredstev za plačilo stroškov postopka, se v sklepu določijo oprostitev plačila ali stopnja znižanja, roki za plačilo in po potrebi višina obrokov. Če stroški postopka, ki jih je treba plačati, presegajo dvakratnik mesečnega neto dohodka prosilca na družinskega člana v mesecu pred vložitvijo vloge za državno pravno pomoč, bo plačilo obročno, tako da mesečni obrok za plačilo ne presega polovice neto dohodka na družino, razen če sodišče meni, da je treba odobriti drugo, ugodnejšo obliko pomoči. Plačilo stroškov postopka se lahko razdeli na največ 48 mesečnih obrokov.
(*členi 23, 24, 25, 32, 33, 34 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenega, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.
Kar zadeva zunajsodno pomoč, predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.
(*člena 23 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:
(a) plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);
(b) plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;
(c) plačilo dela sodnega izvršitelja;
(d) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.
Kadar je državna pravna pomoč zagotovljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:
(a) stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, za s tem povezane predložene ali prejete zahteve in dokumente pa se ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;
(b) storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;
(c) potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.
Državna pravna pomoč se lahko ločeno ali skupaj zagotovi v kateri koli od navedenih oblik. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presegati najvišje ravni, ki ustreza 12 nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila vloga za pomoč vložena.
(*členi 6, 7 in 44 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Stroški, za katere je bilo stranki z odobritvijo državne pravne pomoči odobreno izvzetje ali znižanje, se naložijo nasprotni stranki, če ta v pravdi ne uspe. Stranka, ki v pravdi ne uspe, bo morala te zneske plačati državi.
Če stranka, ki je prejela državno pravno pomoč v pravdi ne uspe, mora pokriti stroške postopka, ki jih je imela država. Vendar lahko sodišče ob rešitvi zadeve določi, ali mora stranka, ki je prejela državno pravno pomoč, v celoti ali delno povrniti stroške, ki jih je imela država, če v pravdi ni uspela zaradi svoje nevestnosti med postopkom, ali če se je s sodbo ugotovila zloraba postopka.
(*člena 18 in 19 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če je zoper sodbo, izdano v zadevi, za katero je bila odobrena državna pravna pomoč, začet pritožbeni postopek, se državna pravna pomoč, dodeljena na prejšnji stopnji postopka v predpisani obliki pomoči odvetnika, zakonito podaljša in zajema pripravo vloge in razlogov za pritožbo ter začetek in vodenje postopka pritožbe.
Izdana sodba, zoper katero je mogoča pritožba, in kopija sklepa o odobritvi državne pravne pomoči se nemudoma vročita odvetniški zbornici za namene preverjanja in priznavanja ali da se po potrebi imenuje odvetnik, ki ima pravico do zastopanja pred pritožbenim sodiščem. Odvetnik je v pritožbenem postopku upravičen do ločene nagrade, ki jo v skladu z zakonom določi pritožbeno sodišče.
Če stranka na prejšnji stopnji pritožbenega postopka ni prejela državne pravne pomoči, se zanjo zaprosi z vložitvijo nove vloge.
Od dneva imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prosilcu sporočijo v 48 urah.
Pritožbeno sodišče preveri, ali so zahteve za dodeljeno državno pravno pomoč še vedno izpolnjene. Če sodišče ugotovi, da zahteve niso več izpolnjene, s sklepom odloči, da pomoč preneha in stranko zaveže k povračilu vseh ali dela stroškov, ki jih je imela država v obliki nagrade odvetnika.
(*člen 13.1 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.
Ob prejemu vloge za državno pravno pomoč je prosilec obveščen, da bo, če v pravdi ne bo uspel, kril stroške postopka nasprotne stranke, in predvidi se možnost, da bo moral povrniti zneske, ki jih je prejel kot državno pravno pomoč, če bo zainteresirana stran zadevo predložila sodišču, ki je odobrilo državno pravno pomoč, in zagotovila dokaze glede dejanskega položaja osebe, za katero je bila vloga odobrena; zagotavljanje državne pravne pomoči se med novimi preiskavami ne prekine.
Če sodišče ugotovi, da je bila vloga za državno pravno pomoč vložena v slabi veri, s prikrivanjem resnice, izda sklep, ki osebo, ki je neupravičeno prejela državno pravno pomoč, zavezuje k povračilu zneskov, plačila katerih je bila oproščena, kot nadomestilu in k plačilu denarne kazni do višine petkratnika zneska, za katerega je neupravičeno prejela oprostitev. Zoper sklep je mogoče vložiti le zahtevek za revizijo, pri čemer se lahko na utemeljeni podlagi zahteva revizija sklepa ali znižanje nadomestila ali denarne kazni. Zahtevek je treba vložiti v petih dneh od dneva vročitve sklepa, o njem pa z dokončnim sklepom odloči drug odbor.
Kadar se z dokončno in pravnomočno sodno odločbo ugotovi, da je prejemnik državne pravne pomoči pridobil sredstva ali terjatve, katerih vrednost ali znesek desetkratno presega vrednost dodeljene pomoči, mora to pomoč povrniti. Postopek povračila je določen v poglavju III navedene nujne uredbe.
(*členi 10, 14 in 17 ter člen 50(2) nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vloži zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če je prošnja za pomoč nerazumna, če so njeni ocenjeni stroški v nesorazmerju z vrednostjo predmeta zadeve ali če ni zaprošena za zavarovanje pravnega interesa ali je zaprošena za dejanje, ki je v nasprotju s pravnim ali ustavnim redom.

Če zahtevek, za rešitev katerega se zaprosi za državno pravno pomoč, spada v kategorijo tistih, ki so lahko predmet mediacije ali drugih postopkov alternativnega reševanja sporov, bo vloga za državno pravno pomoč verjetno zavrnjena, če se dokaže, da je prosilec za državno pravno pomoč pred začetkom sodnega postopka zavrnil izvedbo takih postopkov.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če prosilec zahteva odškodnino zaradi škodovanja njegovemu ugledu, časti in dobremu imenu, pri čemer se upošteva, da ni utrpel materialne škode, ter če vloga temelji na opravljanju poklica ali samozaposlitvene dejavnosti prosilca.

Kadar je državna pravna pomoč dodeljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko romunski osrednji organ zavrne prenos vloge za pravno pomoč v drugo državo članico, če je taka vloga očitno neutemeljena ali presega področje uporabe Direktive Sveta 2002/8/ES. Če pristojni organ v zaprošeni državi članici zavrne vlogo za pravno pomoč, romunski osrednji organ od prosilca zahteva povrnitev stroškov prevoda.

(*členi 15, 16, 45 in 46 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen*)

Dodatne informacije

Koristne povezave:

Nacionalno združenje odvetniških zbornic Romunije (*Uniunea Naţională a Barourilor din România*)

Zadnja posodobitev: 22/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.